

ABONAMENTE.

	In Orașu	In Districte
Pentru un an	24	30 lei.
Pentru jum. an	12	15 —
Pentru trei luni	7	3 —

Orice abonament neînsoțit de valoare se refuză.
Abonamentele se fac numai de la 1 și 15 ale fiecărei luni.

Epistolele nefrancate se refuză și articolele nepublicate se ard.
Pentru rubrica inserțiunii și reclame. Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina IV	15 bani
Reclame pe pagina III	1 leu
" " " " I	2 lei
" " " " I	3 lei

Pentru Franța: se primesc anunțuri și reclame la Société Havas Laffitte, & Cie 8, Place de la Bourse, Paris.

Pentru Austria și Germania, la Dⁿⁿ Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz No. 2

Pentru Londra la D^{nul} Eugène Nicoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunțuri, a se adresa la Typ. Națională, Strada Academiei 24.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serviciul privat al Românilor).

Pesta, 18 Decembre. — Camera a admis cu modificări neînsemnate tratatul de comerț încheiat cu România.

Respondând la interpelarea D-lui Simony, privitoare la pretinsa ocupațiune a Herzegovinei de către trupele austro-ungare, ministrul Tisza a declarat că guvernul ungar n'a avut ocaziune de a consimți s'au de a refusa această măsură. Afară de aceasta, a adăugat D-sea, ministrul afacerilor esterne lucrând în unire cu puterile pentru a înlătura, printr'o grabnică pacificare a provinciilor rescutate, chiar și posibilitatea unei turburări a păcii.

Londra, 18 Decembre. — Lord Derby, a pronunțat la Edimburg un discurs în care a declarat că nu crede că cesiunea orientală se va regula până la începutul anului nou, cu totă moderațiunea puterilor.

In privința Suezului, a discutat această afacere n'are semnificarea unui protectorat asupra Egiptului, ci scopul de a asigura comunicarea cu Indiile. Câtă pentru gelosia puterilor, puțin are de observat.

Constantinople, 18 Decembre. — Ambasadorul Englezei fiind primit în particular de Sultanul spre a-l notifica că soția ducelui de Edinburg a născut o fetă, majestatea sa a asigurat că toate reformele decretate vor fi executate punctualmente și grabnic.

Versailles, 18 Decembre. — Adunarea a ales doi senatori: pe ministrul Wälton și pe arhiepiscopul d'Orleans, Dupanloup.

BUCURESCI, 9 DECEMBRE

Dacă ar arunca cine-va o mică d'eu serioasă privire asupra vasului teritoriu al bătrânei Europe, va vedea cu ușurință că prima din esențialele aspirațiuni și tendințe ale guvernelor ca și ale popoarelor este, așă mai mult ca totu-de-una, de a da o impulsie avântului naționalității, de a face cu un cuvânt ca membrii cei mai depărtați ai unei națiuni să tindă prin idei și principii către comuna lor patrie și de a nu lăsa s'au pierdă caracterul ce-i distinge de celelalte națiuni.

Aprópe unanimitatea statelor europene în adevăr depun cea mai mare activitate în dezvoltarea ideilor de naționalitate și menținerea lor între indivizii cari, de și aruncați de diferite evenimente prin unghiurile cele mai depărtate ale lumii, totuși le aparține prin idei, prin credințe, prin originea lor. Ideia de naționalitate ia din ce în ce un avânt mai puternic, ocupă un terenu cu atât mai vast, cu câtă partizanii cosmopolitismului pretind că principiile lor merg și vor merge acreditându-se în proporțiune cu dezvoltarea civilizațiunii.

Nu e érași nici un stat care,

recăpătând dominațiunea unei părți de teritoriu care o dată i aparține, se nu se siléscă din toate forțele a reaprinde principiile și credințele naționale ce le sunt comune, séu a i le reda din nouu decă, grația unui absolutism străin, ele au fost sufocate și nimicite.

Ceva mai mult încă; o mare parte din Europa, câte-va din statele ce se pretind a ține în mâinile lor firele politice europene, după desastrul de la Sedan, nu numai că luptă spre a unifica diferitele naționalități ce respectiv le compun, d'eu încă fac totu posibilul spre a atrage la ele diferite popore străine, a cuceri, prin meșii mai mult séu mai puțin eficace și nemerite țeri diferite cu totul prin originea și aspirațiunile lor.

Nu avem de câtă s'au luăm un exemplu, mai elocinte de câtă toate. Ce face Germania cu provinciile răpite Franciei, Alsacia și Lorena? Câtă pentru aceia ce face ea în privința noastră pe cari ne consideră deja ca viitoare provincie germană de la gurile Dunării scim cu toții. Noutățile șilnice ce avem din acea parte a Franciei, sângerândă încă, ne pun în evidență enorma activitate și delul nemăsurat ce s'au depune Germania spre a transforma pe nobilii francesi în germani, spre a-i desbrăca de caracterul lor măreț și a-i investi cu cel teutonic. Școlile francese s'au transformat deja în institute de germanizațiune; profesorii francesi s'au înlocuit cu cei germani și totul e combinat pentru ca credințele, aspirațiunile, inima francesului cu un cuvânt, s'au ia un alt aspect, o altă formă, după tipicul și formula celor de la Berlin.

Germanii încă, în marea lor ardore de a infiltra câtă mai adânc germanii naționalității lor în inimile acelora cari nu pot de câtă s'au urască și s'au blesteme, au mers cu cutesanța până a viola cele mai nobile simțimente francesi, a lovi în demnitatea omului, a-i mări durerea care deja l'au sdrobește. Ei, nu numai că au introdus în școlile francesi cărți cari lovescu direct în eroii Franciei, în nobilii alsaciani cari s'au sacrificat viața pentru patria lor, d'eu încă s'au grăbit a înrola în armata germană pe rudele acestora, pe descendenții lor și a-i trimite prin casarme alături cu un prusian care

póte le-a ucis un tată, un frate, o mamă! Éta ce face Germania așă, pentru ideia germanizării, pentru progresul și mărirea puterii séle.

De altă parte Franța, de și absorbită cu totul de luptele ce au s'au decidă de viitorul și reardicarea ei la gradul ce l'au avea înainte de resbelu, totuși nu s'au uită nici un moment că are o misiune mare, o datoriă de a s'au relua într'un timp mai apropiat séu mai depărtat provinciile răpite, și de a întreține spiritul francesu între bravii și nenorociții Alsaciani. Diferite societăți sunt constituite cu acestu din urmă nobil scop; inițiativa privată ca și cea publică au depus cu grabire obolul lor spre înființare de școle cari s'au priméscă în sânul lor pe aceia cari nu voescu a s'au vedea ultragiati — în cele germane — umbrele martirilor resbelului din urmă.

Activitatea d'eu pe acestu tărâm este generală; Franța, Italia, Austria etc. sunt preocupate cu ideia naționalității; unele se mărginescu într'un cerc mai restrâns altele, ca Germania, Austria etc. privescu mai departe, avide de a pune ghiarele lor rapace pe teritoriile streine, pe națiuni cari nu au cu ele nici o legătură de sânge, de simpatii séu recunoștință.

In vederea d'eu a acestei situațiuni și a propriului nostru interesu naționalu, ce facem noi Români? Cum ne silim a atrage iubirea conaționalilor nostri de peste Dunăre și de dincolo de Carpați? Cari suutu sacrificiile ce depunem din toate părțile, pentru lupta cea mare, pe tărâmul dreptului și justiției, din care va avea naturalmente s'au iasă reconstituirea acestu falnicu stejaru ce numim România? Ce facem încă pentru ca țera noastră s'au prospere, pentru ca avuțiile naturale ale solului nostru s'au se utilizeze, pentru ca poporul săracu s'au se mai ușureze un moment?

Responsul conștiințios ce putem da acestor cestiuni este că aceia ce facem noi nu face nici un stat din Europa; că guvernul care are totă puterea în mâna sa, nu numai că nu face nimic pentru întreținerea și fortificarea spiritului de românism printre frații nostri torturați de jugul aspru al maghiarului și turcului, d'eu încă oferă cu grațiositate concursul loru acelora cari caută a ne desna-

ționaliza și cuceri pe tărâmul economic și politicu.

Germanii au răpit Franței două mari și frumoșe provincii și nu se retrag din naintea orăi căru sacri-ficiu pentru a le germaniza, a trage profite dintr'ensele; noi am obținut la 1856 o mică d'eu importantă parte a Basarabiei și cu toate acestea nu numai că nu facem nimic pentru reaprinderea simțimentelor românesci în România de acolo — căci, grația patriotismului lor, le-au ținut aprópe intacte cu totu absolutismul guvernului rusesc — d'eu mai mult încă, nu am voit a profita de bogățiile imense ce ne-ar fi putut procura acea parte vecină cu Marea Neagră.

Ce a făcut în adevăr guvernul nostru, cum cu dreptu cuvânt întreba primul diaru al partitului liberalu naționalu, pentru acea parte a Basarabiei, redată nouă la 1856. In privința instrucțiunii, nenorociții români de acolo sunt tractați cu aceiași nesocotință ca și cei din totă țera; școlile lipsescu în cea mai mare parte și cele existente sunt rău întreținute. Administrațiunea este totu așa de vandalică ca în toate părțile și nesiguranța și impositele au făcut ca micile avuții ale cetățenilor s'au se împuțineze în modu înspăimântătoru.

Éta d'eu solitudinea cu care guvernul au tratat pe frații români reveniți la s'au s'au mamei patrii, pe aceia cari suferise atăta timp jugul unei dominațiuni streine! Este óre acesta un stimulentu pentru cei-l-alți români ca și ei s'au tindă a reveni la s'au a-aceia de care au fost separați? Noi credem că nu.

Basarabia care prin pozițiunea ei la marginile mării este destinată a face mărirea și înavuțirea României a fost tractată cu disprețu. Capabilă de a fi transformată într'unu debușeu naturalu al producțiunilor solului nostru, guvernele au crezut mai utilu de a cheltui sume enorme pe lucruri inutile de câtă a construi un portu la Marea Neagră, care ar fi fost o sorgintă de avuții, un isvoru nescătu de prosperitate.

Vom reveni asupra acestei cestiuni, importantă din toate punctele de vedere.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Triumfulu celu sdrobitorü alü Stângei asupra Dreptei, în Camera de la Versailles, în alegerile Senatoriale, a făcutu pe membrii acesteia din urmă grupe s'şî piardă cu totul cumpătulu. Tonulu ce fîntu în diare nu e nici mai multu nici mai puşinu de câtu plângetor. De mare ciudă, şi ne mai avendü curagiulu se atace pe adversariilor lorü, au începutu s' se certe între dênşii. Astü-felü Orleanişti suntü förte iritaţi în contra ducelü de Broglie, pe care 'lu factü responsabilu de neisbutirea negocierilorü angagiate înainte de alegeri între centrulu dreptü, grupa Lavergne şi centrulu stângü. Ceva mai multü, ducele d'Aumale, şefulü Orleaniştilorü, la plecarea sea din Paris, a refusatü de a primi pe autorulu resturnării lui Thiers, pe d. Broglie. Aceste certuri dintre adversari Republicei nu potü de câtü s' facă şi mai lesniciosü triumfulü complectü alü adevăraşilor Republicanü!

O depeşă din Constantinopole cu data de 14 decembre, ne spune că mai mulţi miniştri turci recomandă sultanulu s' respingă programulu reformelorü preparate de cabinetele din Viena, Berlin şi Petersburgü şi de a atrage atenţiunea acestorü puteri asupra programulu reformelorü ce propune însăşi Turcia.

Puterile amice, continuă depeşa, din contră, au căutatü până acum s' convingă pe Sultanü s' nu prefere programulu Porţii. Ele aretä, mai äntäiu, că asupra diferitelorü puncte, programulu ce ele au preparatü implică diferite cereri mai modeste de câtü concesiunile ce Sublima-Portă se declară gata a primi; apoi, că populaţiunile crestine, ne-avendü o încredere suficientă în promisiunile Porţii, vorü vedea o mai mare garanţiä în adoptarea de către Sultanü a programulu puterilorü.

Reichstagulu germanü a începutü la 14 Decembre discussiunea în a döua citire a proiectulu de lege relativü la reforma Codulu penalü. Intre articolele primite, suntü de observatü acelea mai cu sémă cari copriindü dispoziţiuni severe în casu de resistenţă la agenţi puterei executive. Adoptarea acestorü articole este unü succesü particularmente acumü câte-va dice asupra necesităşii adoptării acestorü articole. Dêru acestü triumfü a fostü öre cumü micşoratü prin respingerea unorü dispoziţiunü din proiectü, dispoziţiunü prin care străiniü putëu fi urmărişi la dänşii pentru crimă de înaltă trădare către Germania, şi Germanii urmărişi în străinătate pentru acte analöge.

— *Gazetta de Voss* publică o declaraţiune ce'i este adresatä din Florenţa de către comitele d'Arnim. În această declaraţiune, comitele d'Arnim, accentuează asupra unü pasagiü din discursulu pronunţatü de principele de Bismarck în cursulu deliberaţiunei proiectulu de reformă penală, pasagiü ce tinde a demonstra necesitatea de a introduce în legea penală noii dispoziţiunü specialü aplicabile la funcţionari ministerulu afacerilorü străine. Comitele Arnim respinge

ca nefundatä imputarea, ce 'i a fostü adresatä de cancelariulu imperiulu, că s'a făcutü culpabilü de raporturi neesacte, de nesupunere şi infidelitate.

Se scriä din Berlin că procesulu comitelü Arnim va avea unü tristü epilogü; s'a hotărätü o instrucţiune disciplinară în contra directorulu tribunalulu de prima instanţă Reich, care a presidatü la desbaterile primei instanţe. Se spune că unulu din judecätorii curţii de apelu a denunţatü pe D-nulu Reich, din cauza opiniunei ce elü a emisü într'o conversaţiune particulară.

Instrucţiunea a şi începutü deja, şi unü consilierü alü curţii de apelu a fostü însărcinatü cu facerea ei, pe cândü funcţiunile de procurorü superiorü de statü suntü indeplinite de D-nulu Luck.

De altä parte se spune că o instrucţiune disciplinară a fostü decisä prin oficiulu străinu în contra comitelü Arnim, care este încă ambasadorü în disponibilitate. În acestü casu, instrucţiunea care are de obiectü o trădare către patriä va fi abandonatä.

Intr'o corespondinţă adresatä din Londra şiarulu *Republica francesä* găsimü urmätöarele:

Concluziunile unü articolü alü *Gazettei de Moscova* au pärutü în de ajunsü grave corespondintelu berlinesü alü lui *Times* pentru ca elü s' le espedieşe prin depeşă şiarulu seü.

«Anglia, dice föia oficiösä rusä, a luatü fără vre-o ceremonie inişiativa împärtirei Turciei. Englesii, obicinuişi a lucra dupe placulu lor în Asia, în Africa şi în Australia, a domina pe mări fără vre-o teamă de resistenţă, nu se mai mulţumescü de a coprinde şinuturi depärtate, ci voescü s' punä 'n busunarü şi cheia întregi Europe meridionalä şi orientälä. Et se facü singuri judecätori absolutü a totü ce este bunü şi folositorü pentru cele-l'alte ţeri interesate.»

În acelaşü timpü Golos, enumerändü trupele englese coprinse în noulü planü de mobilisare, dicea într'unü modü ironicü: «Etü dêru forşa puternică care 'mpinge pe *Times* s' ia unü tonü äşa de amerinşătorü şi äşa de arogantü!»

De atuncü, corespondentulu ä trimisü traducerea celei mai mari pärti din articolulu *Gazettei de Moscova*, în care găsimü pasagele urmätöare:

«Anglia, care a veghiatü pe omulu bolnavü atätü de multü şi cu o äşa de gelösä îngrijire, 'şi schimbä de o datä purtarea şi îngropä pe pacientä de via. Anglia, care a statü äşa de multü de guardä pentru a protege proprietatea Porţii, işi schimbä de o datä planulu şi pune mäna în linişte pe o parte din moştenire. Diplomaşa englesä şi a jucatü rolulu în culise.»

«N'a fostü greu de a angagia pe kedivü s'şî vëndä interesele sele în canalulu de Suez, căci e ocupatü contra Abyssinieii şi în interiorulu Africeii. Deja aflämu că unü financiarü englesü a fostü trimisü în Egiptü, pentru a regula veniturile Kedivulu şi a 'i da consiliü. Äşa dêrä Anglia nu începe numai a esercita puterea arbitrarä

în Egiptü, dêru şi informedä într'unü modü liniscitü pe Europa că acesta e unü faptü implinitü. Avendü förte bine consciinşa de dificultäşile ce va aduce dupe sine liquidarea imperiulu ottomanü, bărbaşii de Statü englesi au profitatü de sgomotulu causatü de rebeliunea Herzegovinei pentru a face cu îndräsnelä o afacere. Acestä faptü îndräsnelä, inveluitä la spatele unei negocieri comerciale, a fostü executatä cu o abilitate consumatä, lucru ce nu se pöte nega.

«Noi afirmämu, deja de multü timpü, că Englesii se înşelä decä credü că interesele lorü suntü singure afectate prin Egiptü, şi canalulu de Suez, şi că cele-l'alte ţeri ce şermurescü Mediterana se vorü mulţumi s' privescä fără a nu dice nimic. Decä intrarea şi eşirea Mediteranei ar fi s' cadä amëndouë în mänele Englesilorü, atuncü această mare nu arü mai fi de câtü unü canalü englesü de navigare; şi Anglia n'arü fi numai prima putere navalä din lume, ci arü fi singura. În töte casurile, nici o altä putere navalä n'arü mai putea s' existe în Sudulu Europei. Înşlegemü dêru förte bine că Francia, şera cea mai directü interesatä s' fie mai multü de câtü töte cele-l'alte agitată de această noutate.

Corespondentulu din Berlin ädaogä şi unü articolü estrasü din *Pokrok*, öie slavä din Praga, care dice:

«Cu câtü posişiunea Europei este mai periculosä cu atätü mai decisä tcebuie s' fie acţiunea nösträ asupra canalulu de Suez: astü-felü este noua axiomä a *Timesulu*. Anglia a pärsitü într'unü mod neacceptatü imperiulu otomanü în voia soştei sele, şi informedä lumea, în supriinderea generalä, că orü se s'arü întempla, decä Turcia tcebuie s' pärä, interesele Angliei suntü scäpate. Uimirea este universalä şi probibilü va aduce demersuri ulterioare din partea marilor puteri. Până atuncü, Anglia şine canalulu de Suez. Dënşa resista la construirea acestü canalü, pentru că'lü executatü capitalele frances; şi etä că ea ilü ia pentru a päşi calea posesiunilorü sele din India.»

«Este lesne de a prevedea că, în urma încurcäturilorü financiare la care acestü contractü va reduce Egiptulu, Anglia va trebui s' ia alte meşii pentru a 'şi încasa banii seii. Deja o comisiune englesä are s' facä o anchetä asupra venitulu Egiptulu. Acestä anchetä va face de siguru pe Anglia s' mergä mai departe şi s' controieşe acestü venitü în interesulu seü particularü. Darü puterile vorü interveni mai nainte. Tötä presa semi-oficialä din Europa declarä că nu tcebuie permisü Angliei s' facä asemenea lucru.»

«De la insurecţiunea Herzegovinei, Europa este convinsä că nu 'i rămäne vitalitate Turciei. Dêru Europa a temporisatü şi negociatü; Anglia singurä a lucratü şi s'a pusü se resolve cestiunea Orientulu dupe placulu seü. Care va fi rezultatulu generalü?»

Corespondentulu berlinesü de la *Times* se însărcinädä de a responde singurü astü-felü: «Resultatulü generalü va fi că Rusia, care dorea acumü câte-va septämänü ca cestiunea orientulu s' se amäne, va

fi acumü dispusä pentru acţiune şică va asculta pöte propunerile Austriei, atätt de multü refutate.»

S' mai ädaogämu că articolulu din *Gazetta de Moscova* produse o mare senzaţiune în Anglia, şi că *Times* rivalisädä cu *The Hour* pentru a se arëta rëu dispuse.

CRONICA

Introducerea învăşământulu practicü alü agriculturii în şöcole normale.—Destinaţiunea a 10 pogöne moşie pe séma fie-cäreia scoii rurale.—Materiile organice în grafitulu din ferulu meteoricü.—Cuprulu nativü în bäile de la Lacu lu superiorü.—Ferulu copriusü în viurile şroşii.—Analisa apei de plöie dupë d. Girardin.—O 'nouë plantä tectilä *Lavatera*.—Causa impuşinării za charulu în şöcolele desöiate.

— Töte stabilimentele de învăşământü publicü, de orü ce gradü meritä s' atragä o particularä atenţiune die partea Romänilorü; însë între töte, şöcolele normale tcebuie s' ocupe loculü d'ântëitü în preocupäşunile nöstre. Şöcolele normale suntü destinate a produce învăşetori pentru comunele rurale, cu alte vorbe, institutori cari s' faveşe carte pe şeraniil nöstri. Fie-cine scie că în oraşe s'ad fondatü şöcole pentru copii de ambele secse; că, mai multü seü mai puşinu, oraşeniil ad unde s'şî dea copii s' înveşe carte; nu este totü asemenea în sate. S'ad fondatü multe şöcole sätesci însë până astä-şi rezultatele suntü sätätü de slabe că nici se potü aprecia. Şeraniulu nostru äce încă în ignoranşä şi această stare tcebuie s' ne ispire cea mai mare îngrijire de vreme ce majoritatea poporulu Românü este compusä din şerani. Se ne pätrundemü o datä pentru totü-d'auna că töte reformele despre cari vorbimü; töte organizaşiunile cu cari toşi începatoriil în meserie de scriitori debutözä; töte acele eremiade cari din cândü în cândü, aparü în colönele şiarelorü; în fine că totü ce proiectamü nu va avea o basä solidä de câtü atuncü cândü temelä şerii, şeraniulu românü, va fi luminatü. Faptulu este simplu şi nici că pretindemü a spune ce-va nou; însë această nu este unü cuvëntü ca la timpü s' nulü reamintimü acelora de cari depinde luminarea cultivatorilorü nöstri. Timpulu ni se pare förte oportunü acum cu ocasiunea votării budgetelorü şi cu cercetarea legii instrucţiunei publice depusä în Camera încă din anulü trecutü.

Intre alte reforme ce tcebuiescü introduce în învăşământulu nostru normalü, a tragemü atenşiunea asupra învăşământulu agricolü ce se predä în şöcolele normale. Afară de şöcolele speciale de agriculturä în nici o şöcolä învăşământulu agricolü nu este încă la loculü seü ca în şöcole normale. Înveşetoriil sëtesci au s' träsiască în sate unde pe lângä misiunea lorü de a înveşa carte pe copii, potü şi tcebuie s' indeplinescă şi pe aceia de a contribui la progresulu agriculturii. De acea şi legiuitorii au prevëdutü între învăşäturile ce se predä în şöcolele normale şi unü cursü de agriculturä. Se scie însë de toşi că agricultura este, înainte de töte, o sciinşä de practicä; prin urmare ca elevii din şöcolele normale s' se potä folosi de acestü învăşământü arü trebui ca pe lângä cursulu de teorie s' aibä ocasiune s' fie inişiatü şi la practica agricolä. De aceea ne permitemü a propune, fondäşi pe o îndelungetä esperienşä, că reforma cea mai de căpetenie ce tcebuiesce introdusä în şöcolele normale este ca fie-care din aceste stabilimente s' fie instalatë în äşa condiţiunü în câtü s' aibä în giurulü stabilimentelorü o micä fermä de celü puşinu äce pogöne întindere, unde sub conducerea unü agricultorü practicü s' esecuteşe töte operaşiunile de agriculturä şi grädinärütü. Cu aceste cunoscinşe

Învățătorii comunelor rurale vor deveni folositori nu numai pentru sinele dăruț, mai cu seamă pentru sâtenii. Pentru a ajunge la acest sfârșit s'ar putea lua măsuri ca în fiecare comună să se destineze pe seama învățătorului o întindere ca de 20 pogone pe care va fi obligat să le cultive, folosinduse de rezultatele datorite. Aceste 20 pogone ar fi moșia școlii, ferma în care copil țăranilor, ar fi inițiat la profesiunea părinților lor.

Ni s'a obiectat că de ore ce elevii școlilor Normale ar învăța agricultura teoretică și practică s'ar putea să se lase de învățatoriu și să se apuce de agricultură intrându în serviciul agricultorilor mari. Obiecțiunea nu este fondată, mai întâi pentru că ar trebui să se creadă junilor învățători o pozițiune cuvințioasă ca să pună în stare a nu invidia altă ocupațiune, al doilea pentru că chiar de s'ar întâmpla ca unul dintre elevii școlilor normale să se apuce de agricultură, unde ar fi răul de ore-ce ei, ar cunoște această profesiune? Și apoi se mai pot face asemenea obiecțiuni pentru nise tineri când vedem bărbați cu învățătură, care și-au consacrat tinerețea cutăria s'au cutăria specialității, că fără nici o școală, fără nici o muștrare de cuget și abandonată specialitatea și se apucă de ce nu țiar trece prin gând vreodată. Asemenea surprinderi sunt foarte naturale într-o țară în care de abia de câțiva ani a început junimea să se îndelețnicască mai cu stăruință de învățatură, și prin urmare nu trebuie să conchidem că, decât din nefericire unii oameni se uită pe sine-le până acolo în cât sculându-se dimineța sunt capabili să și abandoneze specialitatea, că și elevii din școlile normale s'ar apuca de agricultură, ief de ar face aceste nu ar putea nimeni să acuze când ar fi dovedit că și cunosc meseria. Să lăsăm însă asemenea obiecțiuni la o parte și de o camă dată să facem neînsemnatul sacrificiu de a anecea pe lângă fiecare școală normală o mică fermă, și în același timp de a destina pe seama fiecăreia școlii sătești câte 20 de pogone loc, și să fim siguri că nu va trece mult timp și cu toți ne vom bucura de rodele ce vor produce aceste mici sacrificii.

Geologii și chimiștii au aflat de este timp că în meteorite se află și substanțe organice, adevărate materii organice estraterestre, însă se credea că aceste materii există numai în petrele numite carbonose ca cele de la Orgueil. Un mineralogist american, foarte cunoscut, d. Lawrence Smith comunică că substanțele organice există în grafitul tuturilor maselor de feră meteoric.

Unii oameni de știință se îndoiesc despre constatările făcute de învățătorii americani întemeindu-se pe faptul că grafitul este în tot d'una asociat cu ferul carburat și acestea disolvându-se în acizi dau ca și oțelul și fonta, hidroge-nuri carburate, licuide și care se apropie de rășina de la Orgueil.

Cuprul său arama este unul din acele metale care se găsesc rare ori în stare nativă la suprafața globului, în această stare, metalul se prezintă sub formă de cristali octaedrici sau grupați în formă de blocuri rotunde a căror greutate se întinde până peste 2,000 kilograme. De curând s'a descoperit în gisimintele de lângă lacul superior din Statele-Unite, o masă de cupru nativă a căreia greutate este de 2,730 kilograme; forma sa se asemănă cu a inimii. Acest bloc de cupru nativ este cel mai mare din câte s'a descoperit până astăzi. Analizându-se cuprul din această masă la Saint-Louis s'a aflat că conține 98 la 100 aramă.

Acestă masă de aramă s'a găsit în locuri de la frământate la o adâncime de

5 metri, într-o regiune unde se exploatează de 25 ani acest metal. În apropiere s'a aflat securi de silex și ciocane de piatră lustruită. Învățătorii americani dau cu socoteli că aceste unelte au fost întrebuințate de către vechile populații ale Statelor-Unite, acelor constructori maestri de tumulus primitive. Acest nemț de oameni, care trăiește în America înaintea raselor indiene, cunosc metalurgia și întrebuințată arama pentru trebuințele lor. Cestiune de studiat nu numai pentru geologi dăruți și pentru antropologi.

Medicii recomandă persoanelor a-nemice întrebuințarea vinului de Bordeaux și altor vinuri roșii. Între alte avantaje ce prezintă vinurile roșii cercetările cele mai conștiințioase numără și ferul ce conține asemenea vinuri. Analizându-se vinurile de Medoc s'a găsit că cuprind 18 centigrame de tartrat feros într'un litru, aceea ce reprezintă 63 miligrame de protosid de fer. Sunt puține ape minerale care să cuprindă ferul în așa proporțiune. Astăzi felul renumitele ape de la Spa nu cuprind decât aceiași cantități de fer; numai izvorul *Principele de Condé* cuprind 121 miligrame de protosid de fer. Celelalte, dupe încredințarea D. L. Perier cuprind mai puțin fer. Astăzi felul dăruț puține izvoare de ape feruginoase conțin fer în cantități egale cu a vinului de Medoc.

Păcat că vinurile noastre roșii nu sunt analizate; am putea vedea decât se apropie de vinurile franceze. Nu ar fi mirare, căci mai cu seamă în localitățile viticole al căror teren cuprind multă argilă feruginoasă, faptul este foarte posibil. Așteptăm să ne lumineze himiștii noștri.

Dupe himiștii Girardin de la Rouen, Franța, apa de ploie strânsă pe terasa Observatorului din Paris cuprind în soluțiune mai multă oxigenă ca apa strânsă în Curtea aceluiași Observator. Ilustrul chimist D. Dumas explică acest fapt, care poate surprinde, în modul următor: în straturile inferioare ale atmosferei se află praf de materie organice, care amestecată cu apa, sustrag oxigenul și manifestă o combustione nesimțită. Cu toate acestea faptul merită de a fi controlat și prin alte experiențe cu apă de ploie luată la câmp. D. Saint-Claire Deville și-a propus a face această lucrare.

Agronomii și naturaliștii caută a înmulți numărul plantelor cultivate. Ca plantele textile agricultura europeană posedă inul și cânepa. De curând D. Isidore Pierre, himișt-agronom, a pus să se topească plante din genul *Lavatera*, rezultatul a fost că a putut estrage din aceste plante fibre textile foarte rezistente și mai lungi de un metru. Este foarte posibil ca această plantă să fie adoptată de către cultivatorii de ore ce cultura sa este foarte ușoară și înfățișată avantajele necontestabile.

Plantele din genul *Lavatera* face parte din familia Malvaceelor, cu nalba, bambacul, bambiile și altele. Trei specii sunt mai cunoscute: *Lavatera obia* din Franța meridională; *L. Maritima*, tot din partea meridională a Europei și *L. arborea* care crește până la 2 metri înălțime.

În unele localități din Franța se obișnuiește ca să se smulgă foile sfeclelor pe la începutul lui Septembrie pentru a se da la vite. Agricultorii instruiți au observat că prin această operațiune sfeclele produc mai puțin dăhăr. De curând s'a încins la Academia de științe o discuțiune asupra acestui fapt, cu ocaziunea prezentării unui memoriu al d-lui Viollete relativ la influența smulgerei foilor asupra avuției saharine a sfeclelor. D. Viollete conchide că, de

ore ce sfeclele desfoiate cuprind mai puțin dăhăr ca acelea care se lasă să vegeteze în starea normală, urmând dintr'această că dăhărul se elaboră mai întâi în foi și dintr'ensele trece apoi în rădăcină. Botanistul d. Duchartre adoptă această părere; din contră, ilustrul fiziologist, d. B. Bernard este contra acestei păreri și susține că, decât sfeclele private de foi cuprind mai puțin dăhăr, cauza este că prin această desfoare activitatea vegetativă a sfeclelor se micșorează.

P. S. Aurelianu.

(Revista Științifică).

DIVERSE

Toți, credem, cunosc operele fecundului romancier francez Jules Verne. Ei bine! ce va nostim de tot! Slavii lă reclamă zicând că e slav. *Narodni Listy* reproduce un articol dintr'un ziar din Varsovia, *Wick*, care reclamă pozitiv pentru națiunea poloneză onora de a fi produs pe Jules Verne. «Jules Verne, zice acest ziar, se numește în realitate «Julius Olszervic» și s'a născut la Plock, unde trăiește încă unul din frații săi.» Faptul e, adăugă *Narodni Listy* că numele Verne este traducțiunea exactă a cuvântului slav «olse» care însemnă în franțuzește «la Verne» (ania).

Tot așa pretind și Ungurii că Jupiter era Maghiar!!

*

În Statele-Unite, la Baltimore, se construiesc un aerostat, de un model cu totul nou. Acest balon este destinat pentru trecerea Oceanului Atlantic.

Acest nou fel de balon se face din muselină, preparată cu ulei fierbinte și acoperită cu un strat subțire și impermeabil de gutta-perchă. Forma lui va fi ovală și va fi umplut cu 18,000 picior cubice de gaz. Greutatea ce acest balon va putea suporta se sue până la 13 tone.

D. William Schrader, constructorul balonului și curagiosul aeronaut, care și propune să treacă din America, peste Ocean, în Europa, nu vooce se dea pe față secretul prin care el speră să reușească a brava curenții de vânturi contrari și să utilizeze pe cel favorabil.

Această aventuroasă călătorie în aer, este destinată a face o mare revoluțiune în omenii de știință. Posibilitatea de a trece din Europa în America, într'un timp foarte scurt, va face pe mulți din erudiți să cugete mai cu ardere la descoperirea unui mijloc pentru a fi direcțiunea balonului dupe voia conductorului.

*

Apărătorul legii de la 6 Decembrie ne spune că la 1 Decembrie pe la orele 3 p. m. Iași au simțit un cutremur însoțit de un vuet puternic. Cutremurul a durat aproape două secunde, er vuetul a continuat în timp de un sfert de minut.

Pentru persoanele de prin case, cutremurul s'a făcut manifest, prin clătinarea mobilelor, er vuetul sămăna cu acela produs de o trăsura închisă ce rră merge în gona cailor, pe o uliță rău pavată. Persoanele ce mergeau pe jos au fost impresionate mai mult de vuet.

Peste două-spre-dece ore, adică pe la 3 ore dimineța, avu loc un alt cutremur, însoțit de un vuet care s'a părut mai puternic de cât cel d'ânteu pte din cauza liniștei nopți.

Se susține însă de unii că întâia comotiune, simțită ziua la 1 Decembrie, ar fi provenind din cauza unei exploziuni cu erbă-de-puşcă, efectuată într'adins la gara

Iași-Ungheni, pentru ca să se desființeze ore-care ridicătură de pământ de acolo. Exploziunea ar fi fost foarte violentă din cauză că s'ar fi întrebuințat erbă-de-puşcă în cantitate prea mare, ceea ce ar fi pricinuit chiar ore-care daune la disa gară.

*

Sinistre maritime. Dupe *Monitorul germanu*, 40 pasageri și 20 oameni au perit în naufragiul vasului *Deutschland*. S'au scapat 48 pasageri, 15 femei și copii și 86 oameni din echipagi.

Telegrafu semnalează o nouă catastrofă întâmplată unui vas din Brema. Nava *Mosel* lua pasageri pentru New-York, când o ladă de dinainte a făcut exploziune pe chei. 50 pasageri au fost uciși sau răniți. Vasul a fost foarte pagubit.

ULTIME SCIRI

Roma, 16 Decembrie. — Se confirmă că cei trei imperatori sunt perfect de acord pentru a da afacerilor din Orient o soluțiune pacifică. Discursurile pronunțate de curând în Anglia n'au alte-ată de loc înțelegerea și încrederea în pace.

Ragusa, 15 Decembrie. — Pavlovici a înaintat către Trebinje și amenință comunicațiunile corpului turc care merge spre Popovo.

Petcovici s'a dus spre Grebzi cu scopul de a se uni cu Lubibratic.

Athena, 16 Decembrie. — În camera deputaților d. Comanduros, președintele Consiliului de ministri apără legațiunile din străinătate și pune cestiunea de cabinet relativ la emolumentele acordate secretarilor de delegațiune, emolumente pe care D. Deligeorge le atacă ca fiind prea mari.

Belgrad, 16 Decembrie. — Ministrul de finanțe, d. Jancovic și-a dat demisiunea și i-a fost primită. D. Zdravovic ministrul lucrărilor publice a fost însărcinat cu interimul.

IMPORTANTU

Amintim membrilor baroului din Bucuresci, cari au fost tot-de-una gata a apăra cauza libertății, că mâne 10 Decembrie, se va judeca la curtea cu jurați, d-lu N. Basarabescu, ținut de atăta timp în arest preventiv pentru un delict de presă judecat și achitat o dată de jurați.

BIBLIOGRAFIE

Ultima broșură a *Revistei contimporane* conține:

1. *Steluța*, d. V. Alecsandri, tradusă în limba franceză de D-lu B. Florescu
2. scriori antropologice din Roma de S. Cantacuzino; 3. *Lesbos*, poezie de C. Economu; 4. Mișcarea intelectuală în țară de *Laerțiu*; 5. *Radu și Hasan*, poezie de N. Scurtescu; 6. Căsătorie lui Eduard, comediă în 5 acte de A. Roques; 7. Meditațiune, si Barcarola, poezii; cea d'ânteu de Al. Macedonski și secunda de Ath.

A apărut de sub presă și se află de vânzare la librăria Socec și la administrațiunea *Ghimpelui*, spiritualele Opere satirice ale D-lui N. T. Orășanu.

Prețul 4 lei noi.

De Vânzare mai multe locuri și o perechiă case situate toate în Orașul Ploiesti strada Sfetescu.

A se adresa la proprietarul lor, Dumitru Dinescu, în strada Sfetescu No. 26.

Sub semnata offeră onorabilului Publică
UN MARE ASORTIMENTU DE

PIANURI ȘI PIANINE

DIN CELE MAI RENUMITE FABRICE
Spre **VENDARE ȘI DE INCHIRIAT**

Depositul se află în Magazinul Domnului Hugo Petermann.
Strada Dómnesh No. 3. **Wilhelmine Schreiber.**

PROFESORĂ DE PIANO.

No. 2.

No. 4711. F. MARIA FARINA. No. 4711. Glockengasse No. 4711 CÖLN.

Are onóre a recomanda onor. Public Extrait d'Eau de Cologne double cu Eticquetta verde și aurită

Qualitate „NON PLUS ULTRA“

EAU de COLOCNE double, Eticquetta albă cu subt-semnătură.
PARFUMERIE FINE. Săpunuri de Toiletă. Săpunuri de Glycerin medicale de cari se găsește în toate parfumeriile mai mari. Ca garanția de veritabilitate, și spre a putea distinge marfa mea d'altor fabricanți, rog a se cere la sticle numărul celui vechi (din secolul trecut) alți fabricice.

No. 4711. No. 4711. No. 4711.
Represintante generală D-lu Charls Stuhr.
Bucuresci.

Filiale in Paris, Londra, Amsterdam.

J. DENOVAL'S

CAPSULE MEDICALE

Superioare pentru tratamentul
BOALELOR SECRETE

Capsulele de Mixtură peruviană ale lui Denoual sunt cel mai bun remediu cunoscut și parte superioară Balsamului de Copaiun. (Vindecare sigură și repede). Ele se vinde în cutii octogone.

Capsulele de unt de reșină unt de ficat de morun, de terebentină; de gudron, de cărbune, de unt de feregă masculină, de unt de sandal etc.

Capsulele sunt renumite prin puritatea lor și garantate fără gust, odore nici amestecătură.

Injecțiunea Denoual, pentru a vindeca radicalmente în două săptămâni în trei zile după ce s'a făcut întrebuințarea capsulelor.

J. DENOVAL, 4 NEW CROS ROAD LONDON S. E.

Pentru Romania la D-nii, Apeli et Comp. și la toți farmaciștii buni.

Menageria cea renumită din piața Constantin-Vodă

Menageria cea mai renumită a lui Kreutzberg.

Acuma proprietatea lui Kallenberg, este deschisă pentru vizitarea publicului în fie care zi de la 10 ore dim. pînă la 8 ore seara pe piața Constantin-Vodă. Hrănirea animalelor și producțiunile cu dînesele se execută de un renumit îmblînditor de animale selbatice la 11, 4 și 7.

Prețurile locurilor reduce:
Locul I, 2 fr. loc. II, 1, fr. Galeria 50 bani.

A. Kallenberg.

VELUTINA

este uă pulvere de orez specială pregătută cu bismuth, prin urmare ea are uă acțiune salutarie asupra pielii.

Este aderinte și nevisibile, și d'aceea dă pielii uă tinerețe naturală
CH. FAY, INVENTATORU

POMMADA SATIN

Spre a mîntui mînelor și moliciunea și dulceața s'ale apăra de orăpături și alți accidinți produși de frig.

9, rue de la Paix. — Paris.

ANUNCIU

Se face cunoscută onorabilului publică din capitala Bucuresci, că a sosit la noi, de curând timp, o copilă de șese ani, care prin minunile s'ele naturale de Copila Minuniloră această copilă, cari încă de când au fost de trei ani avea toate podobele unei femei mature, și care se pôte constata în certificatele ce posedă atât din streinătate și diu țera Românescă; acestu fenomen s'a vedut de toți medicii din streinătate și au fost foarte admirat și se recomandă publicului bucureștean care va avea dorința să vină să vedă această minune care n'a mai existat pînă astăzi, și care peste puțin timp va părăsi Capitala.

Se află depusă în hotelul de Franța No. 13.

Părintele copilei
Kirmaer.

MERSUL TRENURILOR ÎN ROMANIA

Valabil de la 24 Decemb. 1874
5 Ianuarie 1875

pe liniile Bucuresci-Barboși-Roman, Bucuresci-Verciorova (Orșova), Barboși-Galatz și Tecuci-Berlad.

Valabil de la 24 Decemb. 1874
5 Ianuarie 1875

Bucuresci-Barboși-Roman				Roma-Barboși-Bucuresci				Bucuresci-Orșova (Verciorova)				Verciorova-Bucuresci				Barboși-Galatz și vice-versa			
Trenuri accelerate		Trenuri de persoane		Trenuri accelerate		Trenuri de persoane		Trenuri accelerate		Trenuri de persoane		Trenuri accelerate		Trenuri de persoane		Trenuri accelerate		Trenuri de persoane	
Bucur. rest.	Plec. 8.15	10.00	dimin.	Roman. rest.	P. 8.45	12.10	post-merid.	Bucuresci rest.	P. 9.15	3.50	p. m.	Verciorova rest.	P. 6.50	dimiu.	Barboși rest.	Pl. 2.55	noapte	séra	séra
Floesti. rest.	Sosit 9.35	11.45	dimin.	Bacau. rest.	S. 9.43	1.17	post-merid.	Pitesci rest.	S. —	seara	9.00	Turnu-Sev. rest.	S. 7.15	—	Galati rest.	Sos. 3.30	no.	7.00	se.
Buzeu rest.	Sosit 11.24	2.15	dimin.	Tecuci rest.	S. 12.20	4.45	—	Slatina rest.	S. pos. m.	—	—	Craiova rest.	S. 11.50	—	Galati rest.	Pl. 1.20	no.	8.25	di.
Braila rest.	Sosit 1.48	5.30	dimin.	Barboși rest.	S. 2.06	7.20	séra	Craiova rest.	S. —	—	—	Slatina rest.	P. 1.45	p. m.	Barboși rest.	Sos. 1.55	no.	9.00	di.
Barboși rest.	Plec. 2.45	6.20	dimin.	Braila rest.	S. 2.58	8.45	séra	Turnu-Sev. rest.	S. séra	9.45	—	Pitesci rest.	S. 4.35	dimin.	Tecuci rest.	Ple	5.00	5.35	—
Tecuci rest.	Sosit 4.28	11.15	dimin.	Buzeu rest.	S. 5.19	11.50	—	Verciorova rest.	S. —	10.15	—	Bucuresci rest.	S. 7.30	12.24	Berlad rest.	Sos	7.05	7.60	—
Bacau rest.	Plec. 7.26	3.00	post-merid.	Ploesti rest.	S. 7.00	2.25	post-merid.	—	—	—	—	Berlad rest.	Pléc.	8.40	10.00	Tecuci rest.	Sos.	10.50	12.00
Roman rest.	Sosit 8.40	4.25	post-merid.	Bucuresci rest.	S. 8.30	4.20	post-merid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

LEGATURI

A). CU LINIILE DE NORD CURSA VIENA-CONSTANTINOPOL.

În zilele de Marțea și Sâmbăta.
Plecarea din Viena la ora 10 și 53 m. ante-meridiane.
Plecarea din Ițcani la ora 5 și 11 m. post-meridiane.
Bucuresci. (Gara-Târgoviște) ora 8 45 m. a. m.
Ruseciuk la ora 1 și 15 m. post-meridiane.
Varna la ora 10 și 15 m. post-meridiane.
Sosirea la Constantinopol ora 12 și 45 m. poste-meridiane.

B). CURSA CONSTANTINOPOL-VIENA

În zilele de Mercree și Sâmbăta.
Plecarea din Constantinopol la ora 2 post-meridiane.
Varna " " 8 ante-meridiane.

Plecarea din Varna-Giurgiu (Smârda) 4 37 m. post-meridiane.
" " Bucuresci (gara-Târgoviște) la ora 8 15 m. p. m.
Ițcani " " 12 44 m. p. m.
Sosirea la Viena " " 5 03 m. p. m.

C). CU VAPOARE DUNĂRENE

Tren Nr. 1.—Cu vaporul de poștă care pleacă:
Mercuri și Sâmbăta la Poștă, Luni la Belgrad, Vineri la Calafatu, Marți și Sâmbăta la Galati.
Cu vaporul accelerat care pleacă:
Mercuri la Poștă și Sâmbăta la Baziași.

D). CU CALEA FERATĂ OTOMANĂ

Tren Nr. 4. — Duminica, Marți și Vineri cu trenul care sosește de la Varna la Ruseciuk.

Mercurea și Sâmbăta va pleca din Bucuresci la Smârda la ora 1 și 30 m. după amiazi, unu tran mixtu care va fi în corespondență cu va orele accelerate ce pleacă din Giurgiu în sus la ora 6 séra. Acésta până la nul dispoșiți.